

Пташник І.Р. Нормотворча діяльність Організації Об'єднаних Націй в сфері ядерного роззброєння

В статті автором проаналізовано основні міжнародні нормативно-правові акти в сфері регулювання питань виробництва та випробування ядерної зброї. В ході дослідження автор здійснив хронологічне оформлення ключових міжнародних зобов'язань в даній сфері. Окрему увагу приділено ролі ООН в останні роки стосовно питань потенційного ядерного роззброєння як держав «ядерного блоку», так і недопущення виробництва нових ядерних боеголовок.

Ключові слова: ядерна зброя, міжнародне право, міжнародна співпраця, діяльність ООН, міжнародний договір, конвенція.

Пташник И.Р. Нормотворческая деятельность Организации Объединенных Наций в сфере ядерного разоружения

В статье автором проанализированы основные международные нормативно-правовые акты в сфере регулирования вопросов производства и испытания ядерного оружия. В ходе исследования автор осуществил хронологическое оформление ключевых международных обязательств в данной сфере. Особое внимание уделено роли ООН в последние годы по поводу вопросов потенциального ядерного разоружения как государств «ядерного блока», так и недопущения производства новых ядерных боеголовок.

Ключевые слова: ядерное оружие, международное право, международное сотрудничество, деятельность ООН, международный договор, конвенция.

Ptashnyk I.R. Legislative activities of the United Nations in the field of nuclear disarmament

In the article the author analyzes the main international regulations in the field of the production and testing of nuclear weapons. During the study author carried out the chronological registration of the key international commitments in this area. Special attention was paid to the role of the UN in recent years on issues of nuclear disarmament of states of the “nuclear unit” and on prevention of the production of new nuclear warheads.

Keywords: nuclear weapons, international law, international cooperation, the activities of the UN, international treaty, convention.

Розвадовський В.І.

ОСОБЛИВОСТІ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

УДК 342.536.1

Актуальність проблеми. В сучасних умовах державотворення нашої країни особливу увагу як науковців, так і правників

заслугує вивчення конституційно-правової відповідальності. Така відповідальність є не лише можливістю встановлення принципу «стримувань та противаг» відносно органів державної влади, посадових осіб тощо, але є дієвим механізмом демократичного захисту як усієї держави загалом (її суверенітету, цілісності), так і кожного громадянина зокрема.

Особливе зацікавлення сьогодні викликає тема конституційно-правової відповідальності громадських організацій та політичних партій. Принципи незалежності наділили можливістю кожного громадянина нашої держави за його бажанням об'єднуватись, вступати в громадські організації, політичні партії. Чисельність громадських організацій та політичних партій на сьогоднішньому етапі є надзвичайно великою. Так, за даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, оприлюднених Державною службою статистики України, станом на 1 серпня 2015 р. було зареєстровано (без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя, частини території Донбасу) 69175 громадських організацій. Комітет виборців України (КВУ) повідомляє, що станом на 2016 рік в Україні зареєстровано 344 політичних партії [10]. Проте, хоча велика кількість даних суб'єктів і підтверджує демократичність держави, з іншої сторони це є суттєвою проблемою. Адже, не завжди є можливим простежити за діяльністю кожної громадської організації та політичної партії, низка партій реєструється тільки з комерційною метою, корупція серед даних суб'єктів є надзвичайно великою тощо.

Стан дослідження. Дослідженням окремих аспектів даної теми займалися такі вітчизняні науковці як: Н. Батанова, І. Бондарчук, О. Ващук, В. Гецько, О. Олькіна, Б. Лапаєва, Д. Лук'янов, О. Кміта, В. Полевий, Ю. Фрицький та інші.

Виклад основного матеріалу. Конституційна законність як особливий режим фактичного дотримання всіма суб'єктами правовідносин вимог закону є необхідною правовою формою, умовою та засобом практичного утвердження правового порядку в громадському та державному житті [4, с.109].

Конституційно-правова відповідальність – це вид соціальної та юридичної відповідальності, який існує у сфері конституцій-

но-правових відносин, передбачений нормами конституційного права, характеризується специфічним колом суб'єктів, механізмом реалізації й санкціями і полягає у примусовому застосуванні засобів впливу за протиправне діяння (ретроспективний аспект) та у відповідальному стані зобов'язаного суб'єкта (позитивний аспект), а також виступає найважливішою гарантією реалізації і захисту Конституції [9, с.130].

Конституційно-правова відповідальність має досить складний політико-правовий характер, оскільки пов'язана з такими соціальними явищами, як народ, нація, держава, влада, політика [12].

Відповідно до ст. 36 Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей [7].

Конституційно-правові основи регулювання права громадян на свободу об'єднання в Україні становлять, з одного боку, юридичні гарантії із забезпечення невтручання органів державної влади у створення та внутрішню діяльність громадських організацій та політичних партій, з іншого – передбачені законодавством правові заходи, які можуть бути застосовані державою до таких інститутів громадянського суспільства у разі порушення ними власних статутних документів чи конституційно-правових норм [2, с.28].

Наявність статусу юридичної особи розглядають як додатковий елемент загально-правового статусу політичної партії та зареєстрованої громадської організації, який не може бути первинною умовою існування конституційно-правової відповідальності. Проте, правопорушення політичних партій чи громадських організацій як юридичних осіб, в першу чергу, тягнуть за собою цивільно-правові, адміністративні та трудові види відповідальності.

До набуття об'єднанням громадян легального статусу його діяльність законодавцем не розглядається як діяльність самотій-

ного конституційно-правового утворення, який може відповідати за свої дії як колективний суб'єкт.

Закріплення конституційно-правових обов'язків, дотримання правових та статутних норм, які реалізуються через належне розпорядження громадськими організаціями та політичними партіями своєю правоздатністю, виступає позитивною формою реалізації їх конституційно-правової відповідальності [11, с.8].

Звичайно, будь-яке правове регулювання діяльності громадських організацій, партій, у тому числі і конституційне, є певною мірою обмеженням свободи об'єднання.

Так, конституційна норма одразу вказує на дві підстави допустимого обмеження даного права: 1) формальна підстава, тобто форма обмеження – це закон, яким може бути обмежене суб'єктивне право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації; 2) матеріальна підстава – це наявність фактичних обставин, відповідно до яких Конституція України забороняє утворення і діяльність політичних партій та громадських організацій [2, с.29].

Політичні партії раніше не розглядалися як суб'єкт конституційно-правової відповідальності, що зумовлено низкою об'єктивних причин.

Так, історія розвитку багатопартійності на українських теренах охоплює до двадцяти років на початку ХХ століття та ледь більше двадцятиріччя новітнього періоду. Доволі тривалий досвід існування Комуністичної партії є негативним з погляду демократії та багатопартійності. Таким чином, в Україні правове регулювання діяльності політичних партій, інститут їх конституційної відповідальності практично не мають історичних традицій та досвіду, необхідних для нормального функціонування політичної системи [11, с.8].

Політична партія визначається як організація, яка об'єднує індивідів на основі спільності їх політичних поглядів, ідей, переконань. Мета діяльності партії полягає у здійсненні впливу на прийняття владних рішень на місцевому чи загальнонаціональному рівні. Політична партія – це об'єднання, яке діє на постійній основі, має формалізовану організаційну структуру [11, с.9].

Отже, політична партія являє собою об'єднання громадян, створене для участі в політичному процесі з метою здобуття та здійснення влади конституційними засобами. Об'єднання діє на постійній основі та має політичну програму.

Громадська організація – це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи [5].

Правом громадян на об'єднання в громадські організації є їх можливість створювати громадські організації, вступати в існуючі громадські організації або утримуватися від вступу, брати участь у їх діяльності, виходити з них. Громадська організація – це недержавне, некомерційне, добровільне об'єднання громадян, що створюється ними з метою здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення соціальних, культурних та інших інтересів в порядку, передбаченому Конституцією, законами та нормами цих об'єднань. Конституційно-правовий статус громадських організацій визначає місце і роль цих організацій в суспільстві і державі відповідно до Конституції і законів України. Основними елементами конституційно-правового статусу громадських організацій є їх правоздатність, дієздатність, права і обов'язки, гарантії діяльності та юридична відповідальність [3, с.2].

Конституційна відповідальність політичних партій розуміється як передбачений конституційно-правовими нормами юридичної відповідальності, що є правовим зв'язком між політичною партією та суспільством, при якому політична партія (суб'єкт відповідальності) будує поведінку відповідно до свого конституційного статусу, а інші суб'єкти відносин, пов'язані із здійсненням влади українським народом (інстанції відповідальності), оцінюють і контролюють таку поведінку та (або) її результати, а у випадку негативної оцінки можуть застосувати санкції за встановленою процедурою [11, с.10].

Конституційна відповідальність виникає з моменту здобуття партією відповідного конституційно-правового статусу, тобто рестрації. Підставою застосування санкцій конституційної відповідальності є невиконання політичною партією покладених на неї конституційних обов'язків або вчинення конституційного делікту (ним є винне протиправне діяння, яке завдає шкоди цінностям та

інтересам, пов'язаних із процесом здійснення влади українським народом, та за яке нормами конституційного законодавства передбачено застосування санкцій конституційної відповідальності). Змістом конституційної відповідальності партій є правовий зв'язок між політичною партією й іншими суб'єктами конституційних правовідносин. Сутнісною особливістю є те, що це окреме правове явище входить до складу конституційного статусу партій та спрямоване на реалізацію покладених на них функцій, виконання спеціальних конституційних обов'язків.

Конституційна відповідальність у своєму позитивному аспекті стимулює реалізацію партіями їх функцій та виконання покладених на них конституційних обов'язків, дотримання заборон, у негативному – повинна стати ефективним інструментом припинення протиправної діяльності партій [11, с.10].

Відповідно до ст. 37 Конституції України та ст. 5 Закону України «Про політичні партії в Україні» підставами застосування до партій санкцій конституційної відповідальності є діяння, спрямовані на: ліквідацію незалежності України; порушення суверенітету і територіальної цілісності України; зміну конституційного ладу насильницьким шляхом; підрив безпеки держави; посягання на здоров'я населення; посягання на права і свободи людини; незаконне захоплення державної влади; пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової чи релігійної ворожнечі; створення воєнізованих формувань. Окремими підставами застосування санкцій (анулювання реєстраційного свідоцтва політичних партій) є невиконання обов'язків щодо утворення місцевих осередків партії протягом шести місяців після її реєстрації, а також щодо висування кандидатів на виборах Президента України й народних депутатів України не рідше одного разу на десять років, подання недостовірних відомостей у реєстраційних документах [6; 7].

Конституційна відповідальність політичних партій складається з органічної єдності її позитивного та негативного аспектів: позитивний аспект полягає в реалізації партією функцій, виконанні обов'язків, дотриманні заборон, а також в усвідомленні наслідків обраної моделі поведінки за умови існування свободи

волі та можливості вибору, негативний – у застосуванні санкцій у разі порушення конституційних норм [11, с.12].

Таким чином, підставою конституційно-правової відповідальності політичних партій та громадських організацій є одночасно і конкретна правова норма, що порушується, і наявність у діях об'єднання громадян фактичних обставин у формі певного конституційного делікту.

При виділенні конституційної відповідальності громадських організацій та політичних партій як самостійного підвиду такої відповідальності не менш значущим питанням є визначення критеріїв суб'єктивної сторони конституційного правопорушення [2, с.29].

Так як партія є колективним суб'єктом, то це надає певних особливостей суб'єктивній стороні правопорушення, що розглядається як психічна діяльність уповноважених осіб політичної партії, котрі діють від імені та в інтересах партії, у момент підготовки та вчинення суспільно-небезпечного діяння. Вина політичної партії визначається як психічне ставлення її уповноваженої особи (осіб), яка діє від імені та в інтересах партії, до своїх дій (бездіяльності) та наслідків, що нею спричинені. Метою такого діяння є його спрямованість на досягнення результату, значимого для партії як цілісного суб'єкта [11, с.6].

Вину колективних суб'єктів конституційних деліктів слід розуміти як ставлення колективу, яке виражається у його домінуючій функціональній волі, до вчиненого суспільно-небезпечного діяння та його наслідків. Вина, яка хоч і не завжди відповідає вимогам традиційної форми, у принципі, є необхідною умовою настання відповідальності. Вина політичних партій і громадських організацій як колективних суб'єктів має визначатися саме через ставлення колективу, однак, виявлятися може через окремих представників [1, с.17].

Якщо ж конституційне правопорушення політичної партії чи громадської організації розглядати тільки під кутом вини офіційних представників, які діють в її інтересах, то в результаті правові заходи конституційної відповідальності не відповідатимуть принципу пропорційності, а також універсальним принципам

діяльності об'єднання громадян. Додержання цих принципів діяльності об'єднань громадян передбачає, що всі основні питання діяльності об'єднання громадян повинні вирішуватися на зборах всіх членів або представників членів об'єднання.

Дії членів керівного органу, пов'язані з їх діяльністю у політичній партії чи громадській організації, не повинні виходити за межі контролю з боку рядових учасників об'єднання громадян, а у разі вчинення протиправних дій певними особами (наприклад, керівником чи членом об'єднання громадян), що спонукають до насильницького захоплення або утримання влади, порушення суверенітету та територіальної цілісності України тощо, об'єднання громадян повинно негайно привселюдно заявити про свою незгоду з такими діями чи висловлюваннями. Більше того, вищезазначені особи мають бути позбавлені членства в цьому об'єднанні, про що має бути сповіщено громадськість [8, с.113].

Тобто, адресат (колектив об'єднання), до якого можуть застосовуватись заходи конституційно-правової відповідальності, одночасно може виступати і як суб'єкт, який виконуватиме функцію конституційно-правового попередження, адже з точки зору дотримання Конституції та охорони конституційного ладу важливим є питання запобігання конституційним деліктам, що може як забезпечуватися заходами державно-правового впливу, так і підтримуватись внутрішніми статутними заходами об'єднання громадян [2, с.30].

Відповідно до чинного законодавства санкціями, які можуть застосовуватися до політичних партій є: попередження про недопущення протиправної діяльності; заборона політичної партії; анулювання реєстраційного свідоцтва, що тягне за собою припинення діяльності партії; відмова в реєстрації кандидатів у народні депутати України від політичної партії; скасування рішення про реєстрацію кандидатів у народні депутати [11, с.12].

Санкціями конституційно-правової відповідальності щодо громадських організацій є попередження, тимчасова заборона (зупинення) окремих видів діяльності, примусовий розпуск (ліквідація) організації [3, с.13].

За критерієм особливостей методів впливу розрізняють конституційно-правові санкції, що входять до: 1) системи заходів

контролю за діяльністю громадських організацій і політичних партій; 2) системи санкцій їх конституційно-правової відповідальності [2, с.31].

Визначають певні заходи контролю за діяльністю політичних партій і громадських організацій, які зазвичай в спеціальній літературі не виокремлюються.

Так, винесення легалізуючим органом письмового попередження громадській організації не тягне за собою будь-яких юридично значимих наслідків для правопорушника, відтак, оскільки відсутній елемент караності для суб'єкта правопорушення, то не має власне і заходу відповідальності. Отже, винесення попередження політичній партії або громадській організації є складовим заходом системи контролю за їх діяльністю, який вживається легалізуючим органом за умови негативної оцінки факту, який свідчить про вихід об'єднання громадян за межі своєї правоздатності або неналежне розпорядження нею. Даний захід деякі вчені розглядають як оціночну конституційно-правову санкцію.

Також слід наголосити на такому специфічному методі конституційно-правового впливу, як відмова в реєстрації. Значення даного заходу передусім полягає у здійсненні державно-правового контролю за діяльністю політичних партій і громадських організацій, оскільки покликане попередити можливе порушення конституційно-правових норм вже на етапі набуття політичною партією чи громадською організацією легального статусу. Проте, не завжди на практиці відмова у реєстрації відрізняється тим, що застосовується до об'єднань (організацій), чий відповідний правовий статус ще юридично не визнаний державою, адже відмова в реєстрації може мати місце не тільки на етапі створення об'єднання громадян, а й в ході здійснення діяльності вже легалізованим об'єднанням громадян, зокрема при відмові у реєстрації змін, що сталися в статутних документах об'єднання громадян; відмові у взятті до відома інформації про зміну керівного органу тощо [2, с.33].

Висновки. Отже, конституційно-правова відповідальність громадських організацій та політичних партій в Україні настає за невиконання покладених на них конституційних обов'язків або

вчинення конституційного правопорушення. Конституційно-правова відповідальність і громадських організацій, і політичних партій на сучасному етапі є доволі актуальною. Адже, в сучасних умовах дуже важливою умовою є здійснення контролю за діяльністю таких суб'єктів, а також притягнення до відповідальності за конституційні порушення. Особливої уваги заслуговує питання притягнення до відповідальності громадських організацій та політичних партій, які в основі своєї діяльності підтримують мету роздроблення України в теперішній час.

Також варто наголосити на тому, що сьогодні в нашій державі відсутній єдиний нормативно-правовий акт, в якому були б чітко визначені склади конституційних деліктів та конкретні санкції, які передбачені за їх вчинення суб'єктами конституційно-правових відносин. Прийняття такого нормативно-правового акта є необхідністю для України в умовах сьогодення. Одними з Розділів, чи Главами даного нормативно-правового акту повинні бути особливості конституційно-правової відповідальності громадських організацій, політичних партій.

Також варто розробити комплекс конкретних заходів щодо моніторингу діяльності кожної громадської організації та політичної партії. Даний моніторинг повинен відбуватись відповідно принципу прозорості, відкритості та підзвітності громадських організацій та політичних партій.

1. Батанова Н. Конституційні делікти в Україні: проблеми теорії та практики: дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / Н. Батанова // НАН України; Інститут держави і права ім. В. Корецького. – К., 2007. – 238 с.
2. Бондарчук І. Особливості конституційно-правової відповідальності громадських організацій та політичних партій в Україні / І. Бондарчук // *Юридична Україна*. – 2009. – № 10. – С. 28 – 34.
3. Ващук О. Конституційно-правовий статус громадських організацій України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.02 «Конституційне право» / О. Ващук. – К., 2004. – 17 с.
4. Гецько В. Законодавство України про конституційно-правову відповідальність депутатів / В. Гецько // *Часопис Київського університету права*. – 2014. – № 1. – С. 109 – 111.
5. Закону України «Про громадські об'єднання» № 4572-VI від 22.03.2012 р. – [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

6. Закону України «Про політичні партії в Україні» № 2365-III від 05.04.2001 р. – [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>.
7. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
8. Кміта О. Відповідальність за порушення режиму законності у взаємодії органів державної влади та об'єднань громадян / О. Кміта // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2005. – № 7(45). – С.108 – 117.
9. Погорілко В. Конституційне право України / за заг. ред. В. Погорілко, В. Федоренка. – 4-е вид., перероб. і доопр. – К.: Видав. «Правова єдність», 2009. – 429 с.
10. Показники Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ). Кількість суб'єктів економіки за організаційними формами (на 1 листопада 2015 року) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/edrpoу/ukr/EDRPU_2015/ks_opfg/ks_opfg_1115.htm
11. Полевий В. Конституційна відповідальність політичних партій в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 / В. Полевий // НАН України. Ін-т держави і права ім. В. Корецького. – К., 2004. – 20 с.
12. Фрицький Ю. Деякі питання конституційно-правової відповідальності органів державної влади та народних депутатів [Текст] / Ю. Фрицький // –2011. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.law-property.in.ua/articles/article-3-of-the-conference/101>

Розвадовський В. І. Особливості конституційно-правової відповідальності громадських організацій та політичних партій в Україні.

Стаття присвячена дослідженню теоретичних аспектів та особливостей щодо конституційно-правової відповідальності громадських організацій та політичних партій в нашій державі. В роботі обґрунтовується існування конституційно-правової відповідальності як самостійного виду юридичної відповідальності. Зроблено висновок про те, що інститут відповідальності – це складний, міжгалузевий інститут, під яким пропонується розуміти сутність споріднених за функціональним призначенням охоронних правових норм, розташованих у різних галузях права, розрахованих на факти протиправної поведінки, зокрема, громадських організацій та політичних партій і як наслідок притягнення їх до відповідальності. Звернута увага на ту обставину що в сучасних умовах українського державотворення відсутній єдиний нормативно-правовий акт, в якому були б конкретно визначені склади

конституційних деліктів а також конкретні санкції, які передбачені за їх вчинення суб'єктами конституційно-правових відносин.

Запропоновано Міністерству Юстиції України розробити заходи щодо моніторингу діяльності громадських організацій та політичних партій.

Ключові слова: конституційно-правова відповідальність, юридична відповідальність, громадські організації, політичні партії, інститут права, конституційні делікти.

Розвадовский В. И. Особенности конституционно-правовой ответственности общественных организаций и политических партий в Украине.

Статья посвящена исследованию теоретических аспектов и особенностей по конституционно-правовой ответственности общественных организаций и политических партий в нашем государстве. В работе обосновывается существование конституционно-правовой ответственности как самостоятельного вида юридической ответственности. Сделан вывод о том, что институт ответственности - это сложный, межотраслевой институт, под которым предлагается понимать сущность родственных по функциональному назначению охранных правовых норм, расположенных в различных отраслях права, рассчитанных на факты противоправного поведения, в частности, общественных организаций и политических партий и как следствие привлечения их к ответственности. Обращено внимание на то обстоятельство что в современных условиях украинского государства отсутствует единый нормативно-правовой акт, в котором были бы конкретно определены составы конституционных деликтов, а также конкретные санкции, предусмотренные за их совершение субъектами конституционно-правовых отношений. Предложено Министерству юстиции Украины разработать меры по мониторингу деятельности общественных организаций и политических партий.

Ключевые слова: конституционно-правовая ответственность, юридическая ответственность, общественные организации, политические партии, институт права, конституционные деликты.

Rozvadovsky V.I. Features of Constitutional and Legal Responsibility of NGOs and Political Parties in Ukraine.

Article is assigned to study of theoretical aspects and features on constitutional and legal responsibility of NGOs and political parties in our country. The paper substantiates the existence of constitutional and legal responsibilities as an independent kind of legal liability. The conclusion is that the institution of responsibility - a complex, interdisciplinary institute at which proposed to understand the nature of related by their functional security law located in different areas of law designed for the facts of illegal behavior, including NGOs and political parties and consequently bringing them to justice. Pay attention to the fact that in modern conditions Ukrainian state is no single legal act, which would be specifically identified Constitutional tort and specific sanctions provided for their commission sub «yektamy constitutional relations. A Ministry of Justice of Ukraine to develop measures for monitoring the

activities of NGOs and political parties. The article focuses on this specific method of constitutional and legal effect as a refusal. The value of this event is primarily in the implementation of state and legal control over the activities of political parties and public organizations, as intended to prevent a possible violation of constitutional law at the stage of acquiring a political party or public organization legal status. However, not always in practice, the refusal to register differs applicable to associations (organizations) whose respective legal status is not legally recognized by the State as a refusal can take place not only at the stage of creating an association of citizens, and and in the implementation of activities are legalized union of citizens, including the refusal to register the changes that occurred in the articles of association; refusal to take note of the change of the governing body and so on.

Keywords: constitutional and legal responsibility, legal responsibility, social organizations, political parties, institution of constitutional torts.

Семків В.В.

АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СУДОУСТРІЙ І СТАТУС СУДДІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ

УДК 34.07

Одразу після здобуття незалежності Україна взяла курс на європейську інтеграцію, заявивши в 1992 році про свій намір стати членом Ради Європи, підписавши та ратифікувавши в 1994 році Угоду про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами (яка, до слова, запровадила у вітчизняну правничу термінологію поняття «адаптація» ст. 77) [1], та набувши у 1995 році членство в Раді Європи Україна. Цими кроками Україна підтвердила свій демократичний вибір, спрямованість на захист прав людини та зміцнення демократичних інститутів, визнання принципу верховенства права та прийняла на себе зобов'язання адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу.

Важливим кроком на цьому шляху було підписання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом 2014 року, яка, серед іншого, зобов'язує Україну реформувати сферу юстиції на шляху до забезпечення ефективного та якісного судочинства [2].